

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Arbeids- og sosialkomiteen i Stortinget
Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref
2023/4116

Vår ref
23/3719-

Dato
9. november 2023

**Representantforslag 24 S (2023–2024) fra stortingsrepresentantene
Dagfinn Henrik Olsen, Gisle Meininger Saudland, Bård Hoksrud, Morten
Wold og Erlend Wiborg**

Jeg viser til brev fra Arbeids- og sosialkomiteen 26. oktober 2023 med anmodning om min vurdering av forslagene i representantforslag 24 S (2023–2024) fra stortingsrepresentantene Dagfinn Henrik Olsen, Gisle Meininger Saudland, Bård Hoksrud, Morten Wold og Erlend Wiborg.

Representantene har fremmet følgende forslag:

1. Stortinget ber regjeringen, senest innen revidert nasjonalbudsjett for 2024, legge fram nødvendige forslag for å kutte den unødvendig lange saksbehandlingstiden for bilstøtte i Nav, herunder se på løsninger for forhåndsgodkjenning, forhåndsbestilling og langtidsplanlegging.
2. Stortinget ber regjeringen gjennomgå regelverket for og organiseringen av bilstøtten i Nav for å sørge for at saksbehandling, bestillinger og logistikk effektiviseres, sånn at folk som er avhengig av bilen som hjelpemiddel i hverdagen, ikke risikerer å stå uten bil.

Svar:

Stønad til bil er en ytelse fra folketrygden som gis til personer med varig nedsatt funksjonsevne etter nærmere vilkår. Det skilles mellom to former for bilstønad. Det kan gis økonomisk tilskudd til ordinære biler (gruppe 1) til arbeid og utdanning, eller rente- og avdragsfrie lån til spesialtilpassede kassebiler (gruppe 2).

Arbeids- og velferdsetaten har innkjøpsavtaler for bil. Det har over tid vært spesielt lang leveringstid for spesialtilpassede biler (gruppe 2). Dette skyldes blant annet pandemien og

krigen i Ukraina som har gitt mangel på enkelte deler til bilproduksjonen. Den siste tiden har grunnen til lang leveringstid vært produksjonsstopp på en rekke eksisterende modeller, samt overgang til nye modeller. Arbeids- og velferdsdirektoratet har opplyst meg om at leverandørene fremdeles har leveringsproblemer og er innvilget force majeure ut året. Biler leveres fortsatt, men de er i ulik grad forsinket. Flere av leverandørene vil forhåpentligvis ha mer normal produksjon av passende modeller i 2025.

Også i tider med mer normal leveringssituasjon er saksbehandlingstiden lang. Arbeids- og velferdsetaten har arbeidet mye med for å få redusert den totale saksbehandlingstiden for stønad til spesialtilpassede biler til det beste for brukerne. Med total saksbehandlingstid menes tiden fra brukeren søker om bil til den ferdig ombygde bilen kan leveres ut til bruker.

Direktoratet har opplyst meg om at det etter deres vurdering i dag er lite potensiale for ytterligere effektivisering gitt at bilene først bestilles etter at brukerne har fått vedtak om stønad til spesialtilpasset bil. Denne ordningen innebærer at bilene skal gjennom en lang prosess før de kommer til Norge. Etter at bilene er bestilt, skal de få produksjonsplass på fabrikken og så produseres. Deretter skal de sendes med båt før de kommer til kai i Norge. Tiden dette tar er utenfor Arbeids- og velferdsetatens kontroll. At bilene først bestilles etter at brukerne har fått vedtak om stønad til spesialtilpasset bil, innebærer altså at det alltid vil ta en del tid fra brukerne får vedtaket til bilene leveres.

Jeg er imidlertid enig med forslagsstillerne i at det er bekymringsfullt at ventetiden er så lang som den faktisk er for tiden. Det kan tilsa at en bør vurdere om det kan finnes andre grep som kan bidra til å forkorte ventetiden. En slik mulig endring for å forkorte saksbehandlingstiden, er å endre ordningen slik at Arbeids- og velferdsetaten i stedet forhåndsbestiller biler som fortløpende blir levert til Norge. Dette vil kunne forkorte saksbehandlingen vesentlig ettersom etaten da kan påbegynne ombyggingen av bilene kort tid etter at vedtak er fattet. Levering vil likevel ta tid ettersom det gjerne gjennomføres kompliserte ombygginger.

Selv om en slik endring av ordningen vil føre til redusert leveringstid, innebærer den imidlertid også noen ulemper for brukerne. Brukerne kan i dag blant annet velge å bestille ekstrautstyr til bilen. De kan også velge farge på bilen. Forhåndsbestilling innebærer derfor redusert valgfrihet for brukerne. Videre vil en slik endring ha budsjettmessige konsekvenser og antageligvis gjøre ordningen en del dyrere. Hvor mye dyrere en slik ordning vil bli, avhenger blant av hvor stor beholdning av biler etaten skal ha til enhver tid og hvor stor valgfrihet brukerne vil ha. Kostnaden avhenger også av hva slags ekstrautstyr bilene da skal bestilles med.

Ettersom de samlede konsekvensene av en eventuell omlegging av ordningen som innebærer forhåndsbestilling av biler er usikre, bør disse utredes nærmere før vi eventuelt foreslår å gjennomføre en slik endring.

Jeg vil derfor be Arbeids- og velferdsdirektoratet om å utrede hvordan en ordning som innebærer forhåndsbestilling av biler kan innrettes og hvilke konsekvenser en eventuell slik

omlegging vil ha. Jeg vil samtidig be direktoratet se nærmere på om prosessen i Arbeids- og velferdsetaten kan effektiviseres ytterligere, for eksempel ved at reglene for gjeldsbrev knyttet til rente- og avdragsfrie lån til spesialtilpasset bil moderniseres.

En slik utredning vil nødvendigvis ta noe tid, men en slik utredning bør gjennomføres for at en eventuell ny ordning skal fungere best mulig for brukerne. Departementet vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget til saken når konsekvensene av en eventuell omlegging av ordningen er utredet.

Med hilsen

A handwritten signature in purple ink that reads "Tonje Brenna". The signature is written in a cursive, flowing style.

Tonje Brenna